

Erasmus+

NEMZETKÖZI EGYÜTTMŰKÖDÉSI KULTÚRÁÉRT NÍVÓDÍJ

A legjobb nemzetközi
oktatási-képzési projektek
Magyarországon

2015

A MINŐSÉG ELISMERÉSE

Kiemelkedő színvonalú nemzetközi projektek
az Egész életen át tartó tanulás programban

A NEMZETKÖZI EGYÜTTMŰKÖDÉSI KULTÚRÁÉRT NÍVÓDÍJ az Egész életen át tartó tanulás program (LLP) támogatásával megvalósuló, kiemelkedő színvonalú oktatási és képzési projektek elismerésére szolgál.

A kezdeményezés az LLP valamennyi alprogramjának intézményi pályázattípusait érinti. Minden határidőre beérkezett, hiánytalan záróbeszámoló automatikusan részt vett a kiválasztásban.

A projektekben folyó áldozatos és elkötelezett munka közvetlen elismerése mellett a díj célja, hogy felhívja a figyelmet a minőség jelentőségére, ugyanakkor biztosítja, hogy a díjazott intézmények szakmai közönség előtt mutathassák be eredményeiket, és megoszthassák tapasztalataikat a program többi résztvevőjével.

Az Egész életen át tartó tanulás programot 2014-től az Erasmus+ program váltotta fel, amely szintén számos lehetőséget kínál a nemzetközi tapasztalatszerzésre, az eszmecserére és az egymástól való tanulásra az oktatás minden szintjén.

2015 NÍVÓDÍJAS PROJEKTJEI:

- **Don` t Worry, Be Healthy! • Ne aggódj, légy egészséges!**

II. Rákóczi Ferenc Magyar-Angol Két Tanítási Nyelvű Baptista Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola (Téglás)

- **Act your job! •Játszd el a munkád!**

Rogers Személyközpontú Oktatásért Alapítvány (Budapest)

- **Beilleszkedés a munka világába integrált környezetben Spanyolországban**

Empíria Európai Tanácsadó Nonprofit Kft. (Nyíregyháza)

- **Learning Group: We Can Do It! • Tanulócsoportok – Megcsináljuk!**

Szorgoskert Nonprofit Kft. (Miskolc)

comenius

Köznevelés

Hamburger a bura alatt, tojáshéj a kólában Szerinted te egészségesen élsz?

INTÉZMÉNY:

II. Rákóczi Ferenc Magyar-Angol Két Tanítási Nyelvű Baptista Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola (Téglás)

PROJEKT CÍME:

Don't Worry, Be Healthy!
Ne aggódj, légy egészséges!

KOORDINÁTOR:

Kissné Lesnyák Beáta

Tégláson 6500 ember lakik, van egy óvoda és egy iskola, az iskolában pedig egyre több lelkes tanár, akik hisznek abban, hogy a nemzetközi kapcsolatok ablakot nyitnak a világra, és abban is, hogy ez nagyon fontos – legalább annyira, mint az egészséges életmód. A kettő ötvözetéből nívódíjas projekt született, ami az iskola első Comenius projektje volt.

• Mennyire kiterjedt az intézményük kapcsolatrendszere?

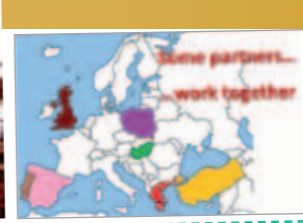
Az iskola nemzetközi kapcsolatai már több évtizedesek, rendszeresen szervezünk diákcsereket, közös kiállításokat, koncerteket a német, lengyel és cseh testvérvárosaink iskoláival, valamint a Szatmárnémetiben működő román művészeti testvériskolánkkal, azonban több éves nemzetközi projektben most először vettünk részt. Eddig csupán az volt a cél, hogy a gyerekek használhassák a tanult idegen nyelvet, amikor viszont úgy döntöttünk, hogy csatlakozunk egy Comenius iskolai együttműködéshez, akkor már nem csak a nyelvyakorlás volt a cél, hanem az is, hogy ezt valamilyen fontos téma mentén tegyék, ami esetleg nem kap kellő figyelmet a mindennapokban.

• Hogyan találtak témát és hozzá partnereket?

Több érdekes ötlet is felmerült, miközben partnereket kerestünk. Amikor viszont a projekt török koordinátora ránk talált az egészségmegőrzéssel, egészségtudatossággal foglalkozó témával, nagy lelkesedéssel csatlakoztunk. Az ötlet ugyan a koordinátortól származott, de a projektet már együtt terveztük. Fontos szempont volt, hogy a gyerekek nyelvén hívjuk fel a figyelmet a testi, lelki egészség fontosságára, valamint hogy ne csak elmagyarázzuk, hanem láttassuk és meg is tapasztalják, hogy ma milyen és mennyi kísértésnek vannak kitéve a gyorsételek, cukrozott üdítők és energitalok világában. Fontosnak tartottuk, hogy ők maguk jussanak arra a következtetésre, hogy mi egészséges és mi nem, hiszen ez az igazi tanulás.

• Hogyan sikerült ezt elérni?

Például kísérleteket végeztünk étellel és italokkal. Bura alá tettünk egy friss alapanyagokból saját magunk által készített szendvicset és egy gyorsétteremben vásárolt hamburgert, majd napokon keresztül megfigyeltük, hogy mi történik velük. A saját szendvics pár nap alatt bepenésedett, a hamburger viszont a különböző tartósítószernek és adalékanyagoknak köszönhetően még három hét múlva is frissnek látszott, pedig tudtuk, hogy nem az. Egy másik kísérletünk azt mutatta meg, hogy mit tesz a kóla a

fogainkkal és a gyomrunkkal. Tojáshéjat tettünk kólába és vízbe, és néhány nap elteltével megfigyeltük, hogy a kóla teljesen lebontotta azt, míg a vízben semmi baja nem lett. A kísérletek eredményeit megosztottuk az egész iskolával az iskolarádióon keresztül és örömmel tapasztaltuk, hogy jelentősen visszaesett a büfében a kólafogyasztás.

• Az egészség olyan téma, ami nem csak az iskola falai között merül fel. Próbálták megszólítani a szülőket, vagy az iskola tágabb környezetét is?

Természetesen, hiszen a szemléletváltáshoz a szülők bevonása ugyanolyan fontos, mint a diákok figyelmének felhívása a kísérletek eredményeire való rácsodálkozással. A projekt elején és végén kitöltöttünk egy kérdőívet, amiben a gyerekek étkezési és sportolási szokásain kívül a szülők számára is tettünk fel olyan kérdéseket, mint pl. „Szokott-e együtt sportolni a gyerekével?”. Emellett őket is meghívtuk a különböző projektteseményekre, részt vettek az egészségnapon, a nemzetközi projekttalálkozó alkalmával rendezett sportnapon vagy a mobilitási héten szervezett közös biciklizésen. Az eredmény a kérdőívvel jól mérhető volt: a projekt végén sokkal többen adtak pozitív válaszokat. A szülők mellett a város óvodája is bekapcsolódott bizonyos tevékenységekbe és az önkormányzat is büszkén vállalt részt a nyitóünnepségen, ahol a Baptista Szeretetszolgálat és az általuk fenntartott iskola képviselői is jelen voltak. Ennek hatására egyre több intézmény kapcsolódik be az Erasmus+ program kínálta lehetőségekbe.

• Milyen hatása él még ma is a projektnek?

Az együttműködés hatására íjász szakkör indult az iskolában, emellett minden évben egészségnapot szervezünk, ahol orvosok, ápolónők, védőnők segítenek megválaszolni a felmerülő kérdéseket. Gyümölcsnapokat is tartunk, és

folytatjuk a felmérést – a gyerekek továbbra is kitöltik a kérdőíveket, ami alapján mérhetővé és kimutathatóvá vált az életminőség javulása. De a projekt jobban összekovácsolta a tanári kart is. A közvetlen feladatokban csak 8-10-en vettek részt, de a téglási nemzetközi találkozó szervezésébe szinte mindenki bekapcsolódott, igazi csapatmunka volt. Sokan közülük a projekt hatására elkezdtek angolul tanulni, hogy aktívabban vehessenek részt egy következő, hasonló munkában. Az osztályfőnöki óráknak fontos témája lett az egészségmegőrzés, és az iskolai büfé is fokozatosan egyre egészségesebb kínálatlal várja a gyerekeket. A legnagyobb eredmény ezek mellett mégis az, hogy bevezettük a kéttannyelvű képzést az iskolában.

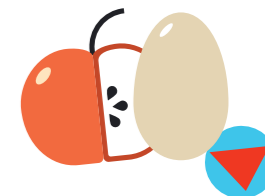
• Hogyan jutottak el ideáig?

Valójában ez már régi álmunk volt, de igazi lökést ez a projekt, pontosabban a spanyol partner adott. Az együttműködés két éve alatt nem csak szigorúan az egészségtudatosság témájával foglalkoztunk, de más aspektusból is igyekeztünk tanulni egymástól. Így pl. órákat látogattunk, hospitáltunk egy-egy partnernél. A spanyol iskola már évek óta kéttannyelvűként működik, az ő tapasztalatuk, a náluk látott gyakorlat, továbbá a fenntartónk biztatása is megerősített bennünket abban, hogy érdemes belevágni, és 2014 szeptemberétől bevezessük – egyelőre csak egy osztályban – ezt a fajta képzést. A fenntartónknak köszönhetően novemberre lektorunk is lett: egy amerikai misszionárius házaspár költözött a városba három kislányával, akik közül a legidősebb a kéttannyelvű osztályban folytatja iskolai tanulmányait. Vele a gyerekek is mindennapi élethelyzetekben gyakorolhatják az angol nyelvet.

SZABÓ CSILLA

A projekt értékei

A projekt kimagasló értéke, hogy az iskolában angol-magyar két tanítási nyelvű képzés indult el, amelyre inspirációt a nemzetközi tapasztalatokból merítettek. Az együttműködés innovatív jellegét az adta, hogy az általános iskolás korosztályhoz közelálló téma feldolgozásába az egész iskolát és a helyi közösségeket is bevonták. A projekt hozadéka és eredményei messze túlmutatnak a két éves együttműködés keretein – a résztvevők munkája kiváló példa lehet más intézmények számára is.

JÁTSZD EL A MUNKÁD! Állásinterjú a színpadon

www.actyourjob.eu

INTÉZMÉNY:
Rogers Személyközpontú
Oktatásért Alapítvány

PROJEKT CÍME:
Act your job! •
Játszd el a munkád!

KOORDINÁTOR:
Vastag Zsuzsa

A nem hagyományos módszerek alkalmazása a leendő munkavállalók képességeinek fejlesztésében mindig izgalmas eredményekre vezet. Különösen akkor, ha a színházat, a drámapedagógiát hívják segítségül a fiatalok személyiségének fejlesztése, a munka világába való beilleszkedés megkönnyítése érdekében. A tapasztalatok azt mutatják, hogy a drámapedagógiára épülő módszer a gyakorlatban is remekül működik.

• Hogyan épült fel a projekt?

Egyrészt a koordinátorok feleltek a nemzetközi szintű együttműködésért, másrészt minden részt vevő intézmény létrehozott a diákjaival két-két színházi előadást. Arra törekedtünk, hogy felkészítsük a gyerekeket a munka világára, és ehhez különböző színházi technikákat alkalmaztunk. A Rogers Személyközpontú Oktatásért Alapítványon belül a megvalósításnak két ága volt: az egyik a Rogers Akadémia; a másik az alapítvány alá beépült Kulissza Készségfejlesztő Alkotóműhely munkája. A tevékenységek összehangolása érdekében intenzív konzultációt folytattunk a tanárokkal, akik a gyerekekkel és a konkrét feladatokkal foglalkoztak, és elmondásuk szerint nagyon élvezték, hogy olyan új szempontokat emelhettek be a mindennapi munkába, amelyek egyébként nincsenek fókuszban.

• Miért esett a választás a drámapedagógiára?

A spanyol partnerben fogalmazódott meg a projekt ötlete, ők egy magas munkanélküliséggel küzdő régióban, a helyi önkormányzat részeként működnek. Az önkormányzat számos programot hozott létre a munkanélküliség csökkentése érdekében, a spanyol partnerintézmény pedig úgy gondolta, hogy kreatív eszközöket is érdemes volna alkalmazni. Egy színésznő-személyiségfejlesztővel együttműködve dolgozták ki, hogyan lehetne a munkanélküliség, a munkavállalás kérdéseit összekapcsolni a színházzal.

• A drámapedagógia alkalmasnak bizonyult azoknak a képességeknek a fejlesztésére, amelyek segítik a fiatalok elhelyezkedését?

Mindenképpen. A színházi darabra való felkészülés során szakember segítette a fiatalokat a megjelenésük, beszédmódjuk alakításában, felhívta a figyelmüket arra, hogyan kell felöltözni, hogyan lehet a másik számára érthetően beszélni, artikulálni – ezek az ismeretek növelhetik egy állásinterjú sikerének esélyét. Szintén lényeges az önbizalmuk fejlesztése annak érdekében, hogy egyáltalán megpróbáljanak állást keresni. Elsősorban a spanyol partner számolt be arról, de Magyarországon is ismert jelenség, hogy sokan néhány sikertelen próbálkozás után egy negatív spirálban találják magukat, nem keresnek tovább munkát vagy egyre kevesebb energiát fektetnek abba, hogy állást találjanak. A színházi darabra való felkészülés viszont sikerélményt hozott a gyerekeknek, rájöttek, hogy képesek egy hosszú folyamatra végig koncentrálni, miközben még

jól is érzik magukat. Mindez a szubjektív megélés oldaláról támogatja az álláskeresést, a fiataloknak több kedvük lett foglalkozni a kérdéssel és sokkal pozitívabban kezdtek gondolkodni a munkával kapcsolatban. Az is fontos, hogy a gyerekek többségének nem volt még alkalma közönség előtt állni, és azért, hogy ezt megtehették, illetve hogy a darab sikeres lett, tovább nőtt az önbizalmuk.

• Az álláskereséshez kapcsolódó ismereteket is beépítették a munkába?

Mindegyik részt vevő intézmény sajátosan emelte be ezt a területet. A Rogers Alapítvány esetében a színházi felkészítés mellett más programokat is terveztünk a diákok számára, tartottunk például a munka világával kapcsolatos témanapot, ahol a gyerekek több kérdéskör közül kiválaszthatták, miről szeretnének hallani, és ennek megfelelően beszélgettek velük a tanárok a munkáról. Interaktív színházlátogatásokra is vittük a fiatalokat, amelyek során először megnézték egy darabot, majd az alkotókkal beszélgethettek. Nagyon pozitívnak tartom, hogy a projekt konkrét feladatainak elvégzésén túl is volt az intézményünkben motiváció, hogy ilyen programokkal színesítsük a gyerekek tapasztalatait. A szövegeknyvekből egyébként jól látszik, hogy mindegyik előadás a munka világával foglalkozott. Az egyik darabunk például azt mutatja be, hogyan lehet egy állásinterjú jól, illetve rosszul szerepelni, ezért a próbák során a drámatanárral a diákok az állásinterjút mint élethelyzetet gondolták át.

• **A részt vevő fiatalok életében sikert hozott a projekt? Megkönnyítette az elhelyezkedést számukra?**
Többségük még középiskolás, egyelőre csak készül a munka világába, ezért csak néhányan számoltak be konkrét változásról, ők viszont jelezték, hogy tudatosabban odafigyelnek a megjelenésükre, az artikulációra, stb. Nem

magyarországi eredmény, de szemlélteti a projekt hatását, hogy a spanyol résztvevők közül – tízfős csoportról van szó – a projekt végéig hárman találtak munkát és többen kifejezték, hogy nagyobb kedvvel vágtak bele a munkakeresésbe.

• Mi a legizgalmasabb sajátossága a projektnek Ön szerint? Miért jó, hogy nemzetközi keretek között valósult meg?

A külföldi utazások alkalmával lehetőségünk nyílt találkozni a partnereinkkel. A gyerekeknek ez különösen nagy élményt jelentett, mert szembesültek azzal, hogy a velük egykorúaknak hasonlóak a problémáik Angliában, Magyarországon, Lengyelországban és Spanyolországban. Ezáltal tágabb kontextusból tudják vizsgálni az életüket és a gondjaikat. A problémamegoldó stratégiáik gyűjteménye is bővülni tud, hiszen megértik, hogy ki lehet lépni a saját világukból, és ugyanazt a dolgot meg lehet nézni egy másik szemszögből is. A nemzetközi utazások önmagukban erre felé terelik őket. Ugyanez igaz intézményi szinten is: a spanyol drámatanárral való beszélgetések például nekünk is segítettek új megközelítések átvételében.

• Lesz folytatása a kezdeményezésnek?

A partnereinkkel megnyertünk egy újabb pályázatot, ami részben ennek a projektnek a folytatása: a kidolgozott módszer gyakorlati alkalmazásának fejlesztése a cél. Minden intézményben szeretnénk alkalmazni egy drámatanárt, aki az eddig elért eredményeket és a projekt tapasztalatait átülteti a mindennapokba. A projekt tehát tovább él és fejlődik.

ARANY ANETT

a projekt értékei

A projekt egyik különlegessége, hogy a magyar alapítványi iskola mellett két egyetem és egy munkaügyi központ együttműködésével valósult meg, így különböző szempontokat tudtak figyelembe venni a munkába álláshoz, munkavállaláshoz szükséges készségek fejlesztése tekintetében. A részt vevő tanulók magabiztosságot szereztek, és tudatosabban lettek, ami növelheti az álláskeresésben sikeres, és csökkentheti a munkájukkal elégedetlen fiatalok számát.

Értelmi sérült fiatalok a munka világában

Kertészeti gyakorlat Spanyolországban

INTÉZMÉNY:

Empíria Európai Tanácsadó Nonprofit Kft. (Nyíregyháza)

PROJEKT CÍME:

Beilleszkedés a munka világába integrált környezetben Spanyolországban

KOORDINÁTOR:

Bánszki Eleonóra

Hat értelmi sérült fiatal próbálhatta ki magát valós munkahelyi szituációban Spanyolországban. A projekt hatására egyeztetések indultak a helyi önkormányzattal a fiatalok foglalkoztatásáról.

• Miért pont erre a célcsoportra dolgozták ki a projekttervet?

A szervezetünknek két alapító tagja van: az egyikünk korábban már sokat dolgozott együtt fogyatékkal élőkkel és nagyon jó tapasztalatai voltak, én pedig az EU-s mobilitási projektek megvalósítása iránt voltam elkötelezett. A kettő találkozásából született az ötlet, hogy olyan Leonardo szakmai gyakorlatot szervezzünk, amelyben ép társak mellett Down-szindrómások is részt vehetnek. Ez volt az első projektünk, és mivel jól sikerült, úgy gondoltuk, hogy a következőkben csak erre a célcsoportra, az értelmi fogyatékkal élőkre koncentrálunk. Annál is inkább, mert a szervezet létrehozásával éppen az volt a célunk, hogy valamilyen formában kivegyük részünket a társadalmi felelősségvállalásból.

• Miért választották témának a kertészetet?

A projekt résztvevői falusi környezetben élő fiatalok voltak, akik gyermekkoruktól kezdve foglalkoztak növénytermesztéssel a családjuk kertjében. Legtöbben közép- és nagyértelmi fogyatékosok, akiknek nem volt reális esélyük más szakmát elsajátítani. A spanyol fogadóintézmény egy korábbi partnerünk ajánlotta nekünk, itt adott volt, hogy

milyen munkahelyeket tudnak kínálni: a varroda, mosoda és asztalosüzem mellett volt kertészet is – így talált egymásra a kereslet és a kínálat.

• Mi jelentett kihívást a projekt megvalósítása során?

A kiutazóink többsége nemhogy külföldön nem járt korábban, de még a falujukból is ritkán mozdultak ki, nem voltak távol a családjuktól hosszabb időre. Tartottunk attól, hogy gyakran kell majd őket vigasztalni, bátorítani a gyakorlat során. A kísérők egyike ezért az a szociálpedagógus volt, aki felkészítette a csoportot a gyakorlatra. A vele kialakított mély, személyes kapcsolat nagyban hozzájárult ahhoz, hogy a fiatalok könnyen beilleszkedtek az új környezetbe. A fogadószervezet munkatársai is nagy szeretettel fogadtak minket, ami arra ösztönözte a gyakorlaton résztvevőket, hogy metakommunikáció segítségével barátságokat kössenek, így a nyelvtudás hiánya sem jelentett akadályt. Meglepő probléma volt és komoly fejtörést okozott viszont az, hogy elutasították a helyi, a megszokottól lényegesen különböző ételeket. Szerencsére hamar meg lehetett győzni őket, hogy csak kóstolás után mondjanak véleményt, és végül megbarátkoztak a spanyol ízekkel.

• Társadalmi szempontból mit tart a projektben kiemelkedőnek?

Ezzel a célcsoporttal nagyon sokan nem foglalkoznak, szinte láthatatlanok. A projekttel rájuk irányítottuk a figyelmet és bebizonyítottuk, hogy ezeknek a fiataloknak nagyobb szerepet kellene kapniuk a társadalomban és

a munka világában: a fogadóhelyen, egy nagyüzemben rövid betanulás után megállták a helyüket, és ugyanolyan minőségű termékeket készítettek, mint bárki más ebben a szakmában. Komoly feladatokat és felelősséget kaptak már az első naptól kezdve, amit megháláltak.

A projekt eredményességének híre eljutott több vállalkozóhoz és a helyi önkormányzathoz is, amely nyitottabbá vált az értelmi fogyatékosok foglalkoztatása iránt: már konkrét lépéseket tettek azért, hogy a helyi szociális földprogramban részt tudjanak venni ezek a fiatalok. Addig is, amíg ez megvalósul, a „Gondoskodó Szeretet” Szociális Központtól kaptak egy földterületet, hogy maguknak és helyi szociális intézményeknek konyhakerti növényeket természetesen több társukkal közösen. A gyakorlaton résztvevő fiatalok lelkesek és magabiztosak, irányító szerepet töltenek be a csapatban. Nagyon sok olyan feladat van a mezőgazdaságban, amelyhez nem kell magas intelligencia, hanem ügyesség, szorgalom, elkötelezettség, sok esetben monotonitájtűrés, ami bennük megvan.

• Mit gondol, mi az, ami kiemeli az Önök projektjét a többi közül?

Ez a projekt alapvetően nem különbözik a többitől: ugyanazok voltak a célok, ugyanazokat az eredményeket értük el, mint ha normál képességű tanulók vettek volna részt benne, legfeljebb másra helyeztük a hangsúlyt: tekintettel a munka egyszerűségére, nem annyira a magas szintű szakmaiság állt a középpontban, mint inkább a munkafo-

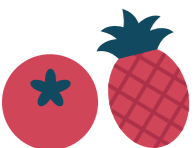
lyamatok magabiztos elvégzése, a munkahelyi környezetbe való beilleszkedés, a személyes fejlődés, valamint a célcsoport képességeinek bizonyítása. Több szervezet küzd ma Magyarországon az értelmi fogyatékosok társadalmi integrációjáért, és valósít meg jó projekteket nálunk sokkal nagyobb volumenben, de úgy érzem, hogy ezzel a programmal legalább egy téglát mi is hozzátettünk ehhez az építkezéshez, ami mindenképp nagyon fontos szempont.

• Mit tanácsolna egy új pályázónak, mire figyeljen a projekt tervezésekor, megvalósításakor?

Az egyik kulcsfontosságú szempont a rugalmas projekt-megvalósítás. Lehet kicsit módosítani a terveken, átszervezni a tevékenységeket, ha ez a projekt érdekeit szolgálja. Az esetünkben például a többórás spanyol szieszta miatt a hosszú munkanapok nagyon fárasztóak lettek volna, ezért változtattunk a tervezett napirenden, és kissé csökkentettük a munkaórák számát. Egy másik fontos dolog, hogy a fogadószervezetet jól kell kiválasztani, megfelelő partnert kell találni. Lehet egy szervezet, egy projektterv nagyon jó, a résztvevők is ügyesek, szorgalmasak, de ha valahol nem találkoznak az érdekek és célok, ha nem ugyanazt várja minden fél a projektől, akkor abban senki sem fogja magát jól érezni. A mi projektünk sikerének az volt a kulcsa, hogy nagyon egymásra talált a két szervezet. Azt gondolom, ha erre odafigyelnek a pályázók, az többletet jelenthet a projektjük szempontjából.

a projekt értékei

A projekt egyik erőssége, hogy bebizonyította: az értelmi fogyatékkal élők is képesek értéktermelő munkavégzésre – helyük van a társadalomban és a munka világában. A külföldi szakmai gyakorlat konkrét eredménye, hogy egyeztetések indultak a helyi önkormányzattal a fogyatékkal élő fiatalok foglalkoztatásáról. A projekt felkeltette más munkáltatók figyelmét is, a záró rendezvényen több szervezet és vállalkozás képviselői is részt vettek.

grundtvig

Felnőtt tanulás

„Egy mosollyal a nyelvi akadályok is leküzdhetőek”

INTÉZMÉNY:

Szorgoskert Nonprofit Kft.

PROJEKT CÍME:

Learning Group: We Can Do It! • "Tanulócsoportok – Megcsináljuk!"

KOORDINÁTOR:

Szakács Mónika

A projekt elnevezése (Megcsináljuk!) magában foglalja azt az üzenetet, hogy az 5 ország együttműködését a nagy távolság ellenére is meg lehet valósítani. A nemzetközi együttműködés célja az volt, hogy nőjön a fogyatékkal élő tanulók önállósága, önbizalma és megvalósuljon az integrációjuk. Ennek érdekében úgynevezett tanulócsoportokat hoztak létre, amelyekben fogyatékkal élők, támogató személyek, szülők és szakemberek vettek részt, akik elkészítették a projekt munkatervét, felkészítették a mobilítások résztvevőit és megszervezték a találkozókat.

• **Mi motiválta Önöket, hogy pályázatot adjanak be?**
Egy lengyel partnerszervezet, a projekt koordinátora kérését meg bennünket, akiket egy szakmai tanulmányútról ismertünk. Fő motivációnk a projektben az autizmussal és más fogyatékkal élő személyek fejlesztése, hiszen minden partner ezzel a célcsoporttal dolgozik hosszú évek óta. Úgy éreztük, hogy ezzel pluszt adhatunk nekik is, és szakmai fejlődési lehetőséget biztosítunk a munkatársaknak is.

• **Mi tette az Önök számára különlegessé ezt a projektet?**

A sok-sok élmény, az „észrevétlen” tanulás, a jó hangulatú találkozók és a partnerek közvetlensége.

• **A tavalyi évben 54 projekt zárult a Grundtvig tanulási kapcsolatok pályázattípusban. Mi volt az, ami kiemelte az Önök projektjét a többi közül?**

Azt gondolom, a speciális célcsoport és az ő aktív részvételük a projektben. Talán ez tette különlegessé, és a partnerek közötti erős kohézió, a szoros együttműködés, ami érezhető a tevékenységek kivitelezésén. Ilyen jól szervezett csapatban könnyű magas minőséget teremteni.

• **Mit élveztek legjobban a résztvevők a projekt során?**

A leginkább meghatározó élmény mindenki számára az volt, hogy kis segítséggel, támogatással, a lehetőségek biztosításával mennyi mindenre képesek a fogyatékos emberek, illetve hogy a közös cél milyen hamar összehozza a különböző kultúrából érkezőket. Az egyik résztvevő ezt a gondolatot szépen szavakba öntötte: „*Nem számít, mekkora távolságok vannak az országok között, a legfontosabb a közös gondolkodás és a közös értékek – ez túllendít minket minden nehézségen!*”

Egy másik tanulónk pedig ezt írta a tanulmányút után: „*Egy mosollyal vagy kézfogással a nyelvi akadályok is leküzdhetőek.*”

A tanulók olyan dolgokban is részt vehettek egy-egy mobilítás alkalmával, ami a saját közösségükben teljesen újnak számít: táncházz mozgássérülteként, dárdavetés vakként, önkéntesnek lenni fogyatékosként! Megtapasztalták, hogy úgy is lehetséges kommunikálni és megérteni a másikat, hogy közben eltérő nyelveket beszélnek. A nem-

zetközi közegben felértékelődött a gesztusok, a testbeszéd jelentősége.

Lehetőség adódott a résztvevők számára, hogy megtanulják önmagukat bemutatni, megszólalni egy csoport előtt, csapatmunkában együtt dolgozni új személyekkel. A projekt alatt több program is azt célozta meg, hogy merjék felvállalni önmagukat, a számukra fontos dolgokról beszélni másoknak.

• **Terveznek-e folytatást?**

A szervezetek között a mai napig él a kapcsolat, folytatásként pedig egy művészeti témájú projektet tervezünk: színház – mozgásszínház – dráma, mint az önkifejezés, a személyes fejlődés és az inklúzió eszközei.

VÁRTERÉSZ FLÓRA

„A partnerszervezetek közötti kommunikáció fenntartása érdekében Facebook csoportot hoztunk létre, melynek egyik különlegessége, hogy nemesak a szakemberek, kapcsolattartók és koordinátorok lehettek tagjai, hanem fogyatékkal élő fiatalok és szülők is. Erre például a nálunk élő ellátottakat egy netikett foglalkozás keretében készítettük fel, ahol megismerkedhettek az internethasználattal és ennek köszönhetően tarthatták a kapcsolatot a külföldön szerzett barátokkal. Egy kolléga segített a nyelvi akadályok leküzdésében is.”

„A kommunikáció fenntartásának sikerességéről a Project Book A-Z-ig számol be, mely egyfajta krónika az elért eredményekről és a szerzett élményekről. Ebben minden szervezetről megszólalnak a résztvevők és egy-egy szóval fejezik ki azt, hogy mit adott számukra az együttműködés.

A G betű például a group szót jelenti. Ezzel az egyik résztvevő a közösségre és a csoportmunkára utalt, ami végigkísérte a projektet és a tanulási folyamatokat.

Az M betűnél pedig a magic of Ebru kifejezést találjuk, ami egy Törökországban közkedvelt textilfestést takar. Egyik résztvevőnk számára ennek megismerése volt a leglenyűgözőbb élmény.”

Kovács Alexandra, Szorgoskert Nonprofit Kft.

A projekt értékei

A projekt legnagyobb erőssége, hogy a megvalósítás teljes folyamatába bevonták az autizmussal élő segítő munkatársakat és tanulókat. Ez az inkluzív szemlélet teljes mértékben áthatotta az együttműködést, ezáltal lehetővé tette a fogyatékkal élő fiatalok készségeinek sokrétű fejlesztését. A projekt az egyénre szabott tanulási lehetőségek biztosításával az informális tanulási módszerek fontosságára is felhívja a figyelmet, így oktatási és szociális intézmények számára is példaértékű.

www.szorgoskert.hu/projects/view/12-grundtvig-projekt

2015 KIVÁLÓ PROJEKTJEI:

- Today, Blue Planet, but Tomorrow? • Ma kék a bolygó, de holnap?

Balatonlelle – Karád Általános Iskola és Alapfokú Művészetoktatási Intézmény, Egységes Pedagógiai Szakszolgálat és Óvoda

- Bullying and media • Bullying és média

Európa 2000 Középiskola (Budapest)

- Elszigeteltség • Isolation

Jurisich Miklós Gimnázium (Kőszeg)

- The match between Mathematics and the economic crisis • Kapocs a matematika és a gazdasági válság között

Berzsenyi Dániel Gimnázium (Budapest)

- Hangunk Európa-szerte • Our Voices across Europe

Budapest IX. Kerületi Szent-Györgyi Albert Általános Iskola és Gimnázium (Budapest)

- Gyakorlati kompetenciák a kertészetben a fenntartható fejlődés érdekében

Toldi Miklós Élelmiszeripari Szakképző Iskola és Kollégium (Nagykőrös)

- Korszerű magas- és útépítési feladatok Németországban

Székesfehérvári Belvárosi I. István Középiskola Jáky József Tagintézménye

- Fogyatékos személyeknek szóló szolgáltatások adaptálása új felhasználók részére • Adapting services for persons with disabilities to new users

Kézénfogva – Összefogás a Fogyatékosokért Alapítvány

- New way to social skills • Új utak a szociális készségek fejlesztéséhez

Pécsi Szín-Tér

A közös munka előhozza a gyerekek rejtett képességeit

INTÉZMÉNY:

Balatonlelle – Karád Általános Iskola és Alapfokú Művészet-
oktatási Intézmény, Egységes
Pedagógiai Szakszolgálat és
Óvoda

PROJEKT CÍME:

Today, Blue Planet, but
Tomorrow? • Ma kék a bolygó,
de holnap?

KOORDINÁTOR:

Gombos Filoména

Hogyan lehet iskolás gyerekek figyelmét felhívni a víz védelmének fontosságára? Hogyan épülhet be egy iskola mindennapjaiba egy két éven át tartó, nyolc partner együttműködésében megvalósuló projekt? A koordinátorral a nemzetközi együttműködés előnyeiről, a gyerekek élményeiről és a projektmenedzsment rejtelmeiről beszélgettünk.

• Mitől különleges ez a projekt?

Egyik legfontosabb sajátossága, hogy a nyolc partnerintézmény már a pályázati anyagot is együtt állította össze, így mindenkinek a javaslatait, ötleteit be lehetett építeni a tevékenységlistába. A víz mint téma eredetileg a román partner – akinek a pályázata sajnos nem nyert – ötlete volt, és nagyon jó választásnak bizonyult, mivel rengeteg oldalról meg lehet közelíteni, így egy nagyon komplex projekt jöhetett létre. A természetvédelem mellett kulturális szempontok mentén is foglalkoztunk a vízzel. Sok audiovizuális, illetve rajzos projektermék készült, ami lehetővé tette, hogy eltérő képességekkel és tudással rendelkező gyerekeket vonhassunk be a tevékenységekbe. Két emelt angolos, hetedik és nyolcadik osztályos csoport a projekt megvalósításában kapott központi szerepet, a többiek pedig rajzoltak, a logó tervezésében vettek részt, videókat készítettek.

• Hogyan hatott a projekt a gyerekekre?

A két emelt angolos csoportot második osztálytól tanítottam, így szoros kapcsolat alakult ki köztünk. Nagyon különböző egyéniségű, tudású gyerekekről van szó: volt, aki a zenéhez értett, mások az informatikához, a videókészítéshez. A projekt kapcsán ezekre a képességeikre, ismereteikre fény derülhetett, amire nem biztos, hogy egyébként lett volna mód az iskolában, és én magam is rengeteget tanultam tőlük. Mivel az egyes tevékenységek többféle feladatot foglaltak magukba, mindenki kiválaszthatta a számára legszimpatikusabbat, és még a legcsendesebb fiú is – aki sosem szólalt meg órán, bár mindig mindenre jelest kapott – szerepelt az egyik kisfilmben, járt Spanyolországban és utána már bátran beszélt angolul. Az pedig a ráadás, hogy nyolcadikos fiúk hajlandóak voltak videóra felénekelni a Széles a Balaton című népdalt! Ez talán sokat elmond a projektről. A gyerekek sokkal nyitottabbá, függetlenebbé váltak, és akkor teljesítettek a legjobban, amikor szabad kezét kaptak. A projekt során fejlődtek a szociális készségeik, képesek lettek átlátni a tevékenységeket, megtanultak csapatban dolgozni, és folyékonyan beszélnek angolul. Mindez alkalmassá teszi őket arra, hogy további projektekben vegyenek részt, később pedig megállják a helyüket az életben.

• Hogyan vettek részt az iskola munkatársai?

Az iskolában természetes, hogy ha van egy pályázatunk, akkor a kiemelt nevelési célunkat ehhez kötjük, és így az adott projekt témája áthatja az iskola életét. A minden évben meghirdetett irodalmi és rajzos karácsonyi pályázat témáját is eszerint határozzák meg a kollégák. A projekt indulásakor készítettem és minden kollégának adtam egy egyszerű, áttekinthető táblázatot arról, hogy melyik hónapban milyen tevékenység várható, arra buzdítva őket, hogy kapcsolódjanak be. Különösen a rajzot, illetve a természetismeretet oktató tanárokkal tudtunk aktívan együttműködni, de az igazgató és az igazgató-helyettes is folyamatosan foglalkozott a projekttel. Az alsó tagozatos tanítók és más felsős tanárok pedig a balatonlellel projektalkalmazó alatt nagyon sokat segítettek azzal, hogy házigazdaként nagyszerű háttérrel adtak. Ettől függetlenül természetesen mindig van még hová fejlődni, mindig van, akit még jobban be lehet vonni és aktivizálni.

• Hogyan volt jelen az iskola életében a projekt?

A projekthez hangoltuk a Föld Napja rendezvényt, megtartottuk a Víz Világnapját, a természetismeret csapatversenynek a vizes élőhelyek adták a témáját a projekt alatt. Az iskolában a környezetvédelmet egyébként is fontosnak tartjuk, amihez jól tudott illeszkedni ez a pályázat: a Balaton partján szemetet szoktunk szedni, az épített és a növényi környezetre is nagyon figyelünk, az ügyeleti szolgálatunk például nagy hangsúlyt fektet a szeméttel kapcsolatos megfelelő nevelésre.

• Az oktatásba hogyan lehet beépíteni a projekt eredményeit?

A nyelvórákon tananyagként tudom használni a projekttermékeket, a rajzórákat is áthatotta a pályázat, illetve a fizika és kémia órákon bemutatathatók a vízzel kapcsolatos kísérletekről készült videók.

• A helyi közösségben volt a projektnek hatása?

Abszolút, és ez mondhatni hagyomány Balatonlellén. A családoknak ezek a projektek nagy élményt jelentenek a gyerekeken keresztül, és amikor a következő testvéren a sor, ismét örömmel vesznek részt. Nemrég talákoztam egy szülővel, akinek elmeséltem, hogy nívódíjra jelölték a projektet, ő pedig felidézte, mennyire meghatározó volt a fia számára, hogy részese lehetett. A zeneiskolával is aktív kapcsolatot tartottunk, a polgármester és a városvezetés is érdeklődött a tevékenységekről, a helyi médiában, az újságban, tévében folyamatosan jelen voltunk, így kijelenthetem, hogy Balatonlellén az emberek tudják, mi az a Comenius projekt.

• Felidézne egy meghatározó pillanatot, amely a projekthez kötődik?

Nagyon meghatározó volt, amikor a balatonlellel találkozót követően a gyerekek búcsúztak, ahogy az iskola aulájában sírva ölelték meg egymást. Számomra pedig az izstambuli projekttalálkozó jelent meghatározó élményt: egy év intenzív előkészítő munka után akkor talákoztunk először, és nagyon hatékonyan sikerült együtt dolgoznunk. Ott és akkor azt éreztem, így kell ezt csinálni, a helyemen vagyok.

ARANY ANETT

Ijesztő bátornak lenni, de érdemes Erőszak az iskolában

INTÉZMÉNY:

Európa 2000 Középiskola
(Budapest)

PROJEKT CÍME:

Bullying and media •
Bullying és média

KOORDINÁTOR:

Szalánczy Gábor

A bullying szónek több magyar megfelelője van: megfélemlítés, erőszakoskodás, zaklatás, bántalmazás, mégis nagyon gyakran az angol változatot használjuk a jelenség megnevezésére. A kifejezés a bull (bika) szóból ered, amely itt arra a személyre utal, aki egy másikra erőszakosan rászáll, ismétlődően zaklatja, piszkálja. A bullying ölthet érzelmi, szóbeli és fizikai formát is, sőt külön fogalom utal az internetes zaklatásra, amelyet cyber bullying-nak neveznek. Terjedhet a kiközösítéstől, megaláztatástól, az érzelmi zsarolástól, a diaktárs holmijának rongálásától a fizikai erőszakig.

• Miért a bullying lett a projekt témája?

Média tagozatos intézmény vagyunk, a turisztika mellett ez a szakirány jelenti a legnagyobb vonzerőt az iskolánkban. Az alapötlet az volt, hogy felhívjuk a figyelmet a zaklatás jelenségére, mert úgy látjuk, hogy a bullying jelen van a társadalomban és az iskolákban, annak ellenére, hogy Magyarországon még mindig tabunak számít a téma, nehezen veszünk róla tudomást. Halász Sándor kollégámmal együtt ezért a média eszközeit hívtuk segítségül, hogy a gyerekekhez közel álló módszerekkel tegyük életszerűbbé a tevékenységeket.

• A diákok saját maguk forgattak kisfilmeket, nagyon valóságosnak tűnő iskolai konfliktushelyzetekről, az áldozat és a zaklató szemszögéből egyaránt. A történeteket is a gyerekek találták ki?

A projektben részt vevő minden iskola a saját diákjaival írt egy-egy bullying forgatókönyvet, majd a nemzetközi találkozón a különböző országokból származó diákok közösen vették fel az előre megírt forgatókönyv alapján. A kisfilmekhez óratervek és egy jól használha-

tó oktatói segédanyag is készült, amit a honlapunkról letölthetnek az érdeklődők. A 13. osztályos Ofner Gergő filmje például egy fiú hétköznapiját mutatja be, a zaklató nézőpontjából. „Hungarian bullying movie” címen lehet megtekinteni a Youtube-on.

A saját filmekén kívül a témában készült egyéb filmes adaptációkat is megnéztünk és feldolgoztunk órai és szakkeretek között.

• Úgy tudom, a drámapedagógia is nagy szerepet kapott az együttműködésben.

A projekt során szakköri foglalkozás vagy osztályfőnöki óra keretében, pszichológus és vezető tanár felügyelete mellett több alkalommal is drámapedagógiai foglalkozásokat tartottunk. A foglalkozások során a gyerekek a saját maguk által írt bántalmazási szituációkat játszották el, majd a pszichológus útmutatásával próbálták a helyzeteket elemezni, a lelki folyamatokat megérteni. Belehelyezkedtek a zaklató és az áldozat, valamint a szemtanúk helyzetébe, utána pedig megbeszéltük, hogy mi miért történt, ki mit érzett és mit tenne az adott személy helyében. Minden

esetben központi elem volt a toleranciára nevelés és a kirekesztettség megszüntetése. Mindig hangsúlyoztuk, hogy nem a büntetés a cél, hanem a közös helyzetmegoldás.

• Mit tart a legfontosabb dolognak, amit meg kell tanítani a gyerekeknek a bullying kapcsán?

A szemlélők aktív szerepét, azt, hogy mennyire fontos valamit tenni. Hogy ne fordítsák el a fejüket, hanem járjanak nyitott szemmel, jelezzék, ha ilyen helyzetet látnak. Minél többen szólnak, annál könnyebb fellépni és megoldást találni. Ritka az olyan helyzet, amikor csak az áldozat és a zaklató vannak jelen, legtöbbször ott vannak a társak, a nézők, akik nem csinálnak, nem szólnak semmit, és ezzel is biztatják a zaklatót.

Abban, hogy ehhez bátorságot, tudást merítsenek, nagyon sokat segítettek a drámapedagógiai foglalkozások, a kisfilmek megbeszélése és az egész iskolát érintő „Anti-Bullying Day”, ahol a diákok kampányoltak az iskolai zaklatás ellen. Előadásokat tartottak a társaiknak, filmeket vetítettek, aláírást gyűjtöttek, aszfaltrajzot, plakátokat és pótlót készítettek.

• Milyen szituációk mozgatták meg őket leginkább?

Leginkább azok a helyzetek, amelyekbe nem szívesen helyezkednek bele. Amikor kipróbálhatták, hogy milyen átélni az érzelmi zsarolást, a kiközösítést, az odaszórt mondatokat, amelyek szépen lassan gyűlnek az emberben...

Fontos volt számukra az is, hogy kiemelt szerepbe kerültek a társaik között, büszkéek voltak arra, hogy angolul előadást tarthattak, kipróbálhatták a tanári szerepkört. Részt vettek kutatásokban, interjúkat készítettek a rendőrkapitányság munkatársával, és részt vehettek az utazásokban.

• Önnek mik voltak a két év legemlékezetesebb pillanatai?

Mikor délután hosszú órákon keresztül dolgoztunk a projekten és senki sem azon aggódott, hogy mikor megyünk már, hanem belefeledkeztünk a munkába. Estébe nyúlóan vágtuk a filmeket, csiszoltuk a beállításokat. Aztán a tavalyi projekttalálkozón öt különböző anyanyelvű diákkal csináltuk ugyanezt. Ezek azok az élmények, amelyek miatt szívesen vagyok tanár. Fontosnak tartom a pedagógusi munka során a diákokkal való közös alkotás tevékenységét, illetve azt, hogy ebben a folyamatban a tanár partnerként kezelje a diákokat.

FINTÁNYÉ HIDY RÉKA

„A projektben tanultak hatására volt olyan szituáció, mikor kiálltam egy zaklatott mellett, mert tudtam, hogy ez a helyes, akkor is, ha ijesztő bátornak lenni...” •
Tóth Sára Gabriella
12 F osztályos tanuló

KÖZÖSSÉG AZ ELSZIGETELTSÉGBEN

INTÉZMÉNY:

Jurisich Miklós Gimnázium
(Kőszeg)

PROJEKT CÍME:

Elszigeteltség • Isolation

KOORDINÁTOR:

Dr. Mátrai István

Az elszigeteltség témáját dolgozták fel különböző szempontok szerint öt ország öt középiskolájának diákjai. A számos tantárgyhoz illeszkedő tematikához változatos tevékenységek kapcsolódtak, miközben a projekttalálkozókon a diákok valóban megtapasztalhatták Európa kulturális, történelmi, természeti sokszínűségét.

• **Érdekes az elszigeteltség mint témaválasztás. Hogyan jutott eszébe a ciprusi, cseh, osztrák, spanyol és magyar iskolának, hogy ezt a témát járják körbe?**
Mindegyik partner, magunkat is beleértve, bizonyos szempontból elszigetelt volt, vagy még most is az, akár földrajzilag, akár a történelmi eseményeknek köszönhetően, például korábban a Vasfüggöny által. Szinte automatikus volt, hogy feldolgozzuk ezt a témát, mert olyan sok területen mutatkozik elszigeteltség mind az öt országban, hogy feltétlenül megér egy közös projektet.

• **Mik voltak a témái az egyes projekttalálkozóknak?**
Minden partner foglalkozott mindegyik témával,

feldolgozta a maga részét, de az adott területen leginkább érdekelt ország fogta össze a munkát és projektgazdaként aköré építette fel a projekttalálkozót. A természeti elszigeteltséget a spanyol partner, Menorca szigete vállalta. A cseh partner témája a határ menti elszigeteltség volt, Magyarországot pedig a nyelvi elszigeteltség. Cipruson az etnikai elszigeteltség volt fókuszban, ami mai napig jelentős az egyetlen megosztott európai fővárosban. Judenburgban, az osztrákoknál az idősek és a fogyatékkal élők elszigeteltsége is téma volt, hiszen egyre több helyen probléma, hogy hogyan lehet bevonni ezeket a csoportokat a társadalmi tevékenységekbe. Bemutattuk a mai, kommunikációs eszközök által meghatározott életvitel kontrasztját is, hogy a középkorban az emberek mennyire izoláltak éltek, akár a közép-európai várakban, akár Cipruson a kolostorokban.

• **Hogyan jelent meg a művészeti elszigeteltség témája?**

Az eredeti elképzelés az volt, hogy megvizsgáljuk az elszigeteltség kérdését a művészetben, de ahogy haladt előre a projekt, túl elméletinek és túl nagyszabásúnak

www.jurisich-koszeg.sulinet.hu/isolation/index.html

Az a tapasztalatunk, hogy a legideálisabb, ha olyan partnerrel kezdünk bele közös projektbe, ahol a koordinátort személyesen ismerjük - még ha ezt néha nehéz is kiitelezni.

tűnt a feladat. Ezért inkább azt találtuk ki, hogy a diákok verset írnak, fotón vagy rajzon ábrázolják az elszigeteltséget. Ezekből a művekből rendeztünk végül egy kiállítást, valamint egy ehhez kapcsolódó vetélkedőt. Egészen különleges, ötletes alkotásokat készítettek a fiatalok, az osztrákok például egy mozgásszerűlt és erősen korlátozott festővel együtt alkottak egy közös művet.

• **A diákok hogyan vettek részt a programokban?**

Folyamatosan készültek a projektekre, de a találkozók előtti és utáni hónap volt a legintenzívebb. 5-6 tagú csoportokban prezentációt készítettek, majd a társaikkal megosztották, hogy min dolgoztak a saját területükön. Rendszeresen szerveztek Comenius találkozokat, ahol megbeszélték, mit kell csinálni, kinek milyen javaslata van, ki mit tud segíteni. Fontos volt, hogy mindenkit bevonjunk a munkába, és hogy minden diák a lehető legtöbbet hozza ki magából. Már a résztvevőket is úgy választottuk ki, hogy a jelentkezésnél a témához kapcsolódó 3000 karakteres esszét kellett írniuk angolul.

• **Ön szerint mi az, ami leginkább megmozgatta a résztvevőket?**

A diákokat az együttműködés érintette meg a legjobban: a csoportok egymással való találkozása, a közös munka élménye és a kapcsolatok kialakítása. A találkozók végén nagyon sokan sírtak, annyira összebarátkoztak egymással. A projekt egyik eredménye éppen az, hogy a fiatalok már

alig várják az újabb lehetőséget egy nemzetközi együttműködésben való részvételre.

• **Mi volt az Ön számára a legérdekesebb a projektben?**

Érdekesekek voltak a párhuzamok az egyes országok között. Például a ciprusi találkozó október 23. környékén volt, és kiderült, hogy szinte minden országnak van valamilyen megemlékezése akkor: a ciprusiak a görög függetlenséget, a csehek a független Csehország és Szlovákia létrejöttét ünnepelték, a magyarok az 56-os forradalomra emlékeztek, az judenburgi osztrák partnerek pedig az orosz katonák kivonulására.

• **Lesz-e valamilyen folytatása a projektnek?**

Több ötlet is megfogalmazódott, amit jó lett volna körbejárni, de végül kimaradt. Felmerült például az előítéletek kérdése: hogy az egyes csoportokkal szemben milyen előítéleteink vannak, hogyan gondolkodunk egymásról. Ennek alapján szeretnénk egy újabb közös projektbe kezdeni, Fight for Tolerance (Harcoldj a toleranciáért) címmel. Remek partnereink voltak, de természetesen nem lehet mindig ugyanazokkal az iskolákkal együtt dolgozni, mert akkor hol marad a megújulás?

„Nekem az volt a legérdekesebb, hogy külföldi diákokkal találkoztam, akik teljesen más környezetben élnek, mások a szokásaik, a nyelvük és így sok mindent tanulhattunk egymástól.”
Dávid Bernadett

„Mindent egybevetve, valódi EU-polgárrá váltam a projekt hatására.”
Somogyi Réka

comenius

Köznevelés

Segít a matek!

Az „élethosszig tartó bankolástól”
a gazdasági válság okainak megértéséig

INTÉZMÉNY:

Berzsenyi Dániel
Gimnázium (Budapest)

PROJEKT CÍME:

The match between
Mathematics and the
economic crisis •
Kapocs a matematika és
a gazdasági válság között

KOORDINÁTOR:

Kovács Márta

Mibe fektessem a zsebpénzem? Érdemes-e diákhitelt felvenni? Hogyan hat az árfolyamváltozás a devizahitelre? Milyen hatással van a gazdasági válság a családjaink életére? Témák, kérdések és problémák, amelyekre 7 európai ország diákjai és tanárai keresték közösen a választ, mégpedig a matematika eszközeinek segítségével. A két éves Comenius projekt tapasztalatairól Utassy Katalin matematika tanárral és Horváth Zoltán nyelvtanárral beszélgettünk.

• A projektben részt vevő 14-16 éves gyerekeknek egyszerre volt szükségük a matematikai kompetenciáik használatára, a nyelvtudásukra és közben még pénzügyi ismeretekre is szert tettek. Milyen konkrét feladataik voltak?

Utassy Katalin: A projektben nagyon sokféle tevékenységi formát kipróbáltunk. A témák feldolgozása során megtanultuk az alapvető pénzügyi, gazdasági fogalmakat, adatokat gyűjtöttünk, kérdőívet állítottunk össze. Az adatok feldolgozása, kiértékelése során használtuk az alapvető statisztikai fogalmakat is. Egyik témánk az volt, hogy miként hatott a válság a családok életére. Számításokat végeztünk például a spórolás témakörében és adót számoltunk a különböző adórendszerekben.

• A legfontosabb céljaik között szerepelt, hogy a gyerekeket a mindennapokban használható gazdasági és pénzügyi ismeretekkel vértessék fel. Mit tettek ennek érdekében?

U. K.: A projektünk egyik nagy témája az „élethosszig tartó bankolás” volt. Ehhez kapcsolódóan olyan pénzügyi termékekkel foglalkoztunk, amelyek a hétköznapi élet során majd hasznosak lehetnek a gyerekeknek. Az egyik csapat banki termékeket vizsgált például, a babakötvényeket vagy az egyes bankok által kínált diákszámilákat. Kiszámolták a kamatokat, összehasonlították a kondíciókat és ezek alapján döntöttek el, hogy megérné-e a megtakarított pénzüket az adott módon befektetni.

A másik csoport a diákhitel lehetőségeit vizsgálta, a magyarországi és külföldi, főleg angliai példákat elemezték. Megnézték, hogy mennyi idő alatt milyen összeget kell visszafizetni és hogy ez a magas tandíjak mellett pontosan milyen anyagi elköteleződést jelent. Volt egy olyan csapat is, amelyik az életbiztosítási lehetőségek különböző fajtáit kutatta. A devizahitel fogalmának és problematikájának megértése is nagy hatással volt a diákokra, mikor látták, hogy az árfolyamváltozások eredményeként hogyan változik a futamidő alatt a hitel összege.

• Mit gondol, miért az Önöké lett az egyik legsikeresebb projekt? Mi volt az, ami kiemelte a többi közül?

Horváth Zoltán: Sikerült olyan témát találnunk, ami aktuális és mindenkit érint, ugyanakkor a problémák

megértéséhez kevés információval rendelkezünk. Mivel a hétköznapi életben is használható ismereteket ötvöztük a matematikával, a diákok számára is nagyon érdekes területeket érintettünk, hiszen olyan tudást szerezhettek, ami segíti őket abban, hogy megalapozott, felelős döntéseket hozzanak az életben, saját pénzügyi stabilitásuk érdekében. A projekt nem egy konkrét tantárgyhoz kötődik, és a diákok nagyon élvezték a tantárgyköziséget, emellett a nemzetközi környezet is fokozta az érdeklődést és hozzájárult a sikerhez. A program lehetőséget adott a különböző szaktárgyakat tanító kollégák együttműködésére, az angol nyelvi kompetencia fejlesztésére, és a projekt sikere szempontjából az sem utolsó, hogy a nemzetközi csapat részben már ismerte egymást.

• Milyen, mások számára is használható eredmény született a két év során?

H. Z.: A tartalomalapú nyelvtanítás nálunk még csak most kezd elterjedni, a Comenius projekt azonban lehetőséget adott arra, hogy ezzel tanárok és diákok is találkozzanak, tapasztalatot gyűjtsenek. A diákok a gazdasági válsággal kapcsolatos témákat anyanyelvükön és angol nyelven is feldolgozták, prezentációkat készítettek és azokat előadták, a nemzetközi találkozókra pedig angolul beszélgettek, vitatkoztak. Így készült el az egyik fontos projekttermékünk, a többnyelvű fogalomtár, amely gazdasági alapfogalmakat és a bankoláshoz kapcsolódó kifejezéseket tartalmaz.

U. K.: Emellett készítettünk oktatási segédanyagokat is, amelyeket kifejezetten pénzügyi, gazdasági ismereteket tanító kollégák és a tartalomalapú nyelvtanítást művelő nyelvtanárok is használhatnak. Összeállítottunk egy hét nyelvű gazdasági, pénzügyi szöveget is.

• A Matematika Határok Nélkül című nemzetközi versenyen alapuló, speciálisan a résztvevőknek szóló feladatsorokat is készítettek. Hogyan kapcsolódott össze ez a verseny a Comenius projekttel?

U. K.: A projektpályázatot hét olyan iskola adta be, akik többsége a Matematika Határok Nélkül verseny révén már 25 éve kapcsolatban van egymással. Ennek a versenynek az az egyik célja, hogy a matematika iránt kevésbé lelkesedő emberekhez is közelebb hozzák ezt a tudományágat. A feladatok a hétköznapi életből vett matematikai problémákon alapulnak, és arra irányítják rá a figyelmet, hogy bár észre sem vesszük, de lépten-nyomon használjuk a matematikai készségeinket. A versenybizottság egyik olasz tagja a projektünk főszerzője volt, így az együttműködésünk eredményeit a versenybe is becsatornázhattuk. Feladatsorokat dolgoztunk ki, amelyek az aktuális projekttémánkhoz kapcsolódtak, és ugyan matematikailag nem voltak kifejezetten nehezek, de angol nyelven megérteni és megoldani őket elég nagy kihívást jelentett.

• Önnek mint szaktanárnak mi volt a közös munka legnagyobb eredménye és legjobb élménye?

U. K.: Az egyik legnagyobb eredménynek és egyben élménynek a prezentációkat tartom. Eredménynek azért, mert a sokszor igen nehéz témákat sikerült úgy feldolgozunk, hogy a gyerekek láthatóan megértették, képesek voltak továbbgondolni, továbbadni frissen szerzett ismereteiket a többieknek. Öröm volt nézni, hogy az előadások során mennyire talpraesettek, ügyesek voltak, mennyit fejlődtek. Nagy élmény volt az olasz és spanyol kollégákkal való megismerkedés, együttműködés és közös munka is. Jó volt látni, hogy mennyire hasonló módszerekkel oktattunk, és hogy az ottani matematika tanárok is ugyanannyira szeretnek tanítani, mint mi.

comenius

Köznevelés

www.ourvoices.eu

A ZENE ÚTJÁN

INTÉZMÉNY:

Budapest IX. Kerületi Szent-Györgyi Albert Általános Iskola és Gimnázium (Budapest)

PROJEKT CÍME:

Hangunk Európa-szerte • Our Voices across Europe

KOORDINÁTOR:

Meszéna Éva

Középiskolások körében kevés olyan népszerű és hálás téma van, mint a zene – ezzel foglalkoztak ebben, a hét ország részvételével zajlott Comenius iskolai együttműködésben is. A gyerekek a partnerországok népzenei hagyományait dolgozták fel, valamint megismerték az 1950-es és a 2000-es évek közötti popzenei kultúrát nemcsak saját országukban, hanem az angolul beszélő országok vonatkozásában is. A zene révén alakíthattak ki kapcsolatokat, ismerhették meg egymást és egymás kultúráját, történelmét is.

• Ön szerint miért került a projektjük a legjobbak közé?

Először is azért, mert nagy lelkesedéssel és szívvel-lélekkel dolgoztunk, valamint azért, mert ez a jó hangulat átjött a projekt eseményeinek és eredményeinek dokumentálásában is. Igen nagy hangsúlyt fektettünk arra, hogy láttassuk az eredményeinket, hogy a projekt sikere mások számára is nyilvánvaló legyen. Habár a folyamatos dokumentálás csapatmunka volt, mégis nagyon nagy közönnettel tartozunk a lengyel partnernek, mivel a projekt honlapjának létrehozásáért és működtetéséért ők voltak felelősek. Tudtuk, hogy nálunk is szükség lesz valakire, aki a technikai háttér működtetésében segít, ezért az egyik számítástechnika tanárunkat kértem fel, akinek széppérféke kulcsfontosságú volt iskolai honlapunk kialakításában. A European Shared Treasure (EST) honlapot is komolyan

vette az összes részt vevő ország, nagyon sok mindent megjelenítettünk ezen a felületen.

• Miért a zenét választották témának, mi volt a céljuk?

Ez a zenei témájú projekt egy barcelonai iskola ötlete volt, amihez partnereket kerestem. Amikor rátaláltam, azonnal éreztem, hogy abszolút nekünk van kitalálva. A téma tökéletesen illeszkedik az iskola profiljához, hiszen alsó tagozaton régóta foglalkozunk népzenevel, népi hagyományok megismertetésével, ez a vonal igen megalapozott nálunk. A popzenei vonal természetes része a diákok életének, és mi, angoltanárok is szoktunk dalokat bevinni az órára. Úgy láttam emiatt, hogy a két jól ismert téma nagyszerűen ötvöződik a projektben. A zene arra is alkalmas, hogy érintőlegesen ugyan, de kulturális és történelmi ismereteket is átadjunk a gyerekeknek. Ez egy olyan közös nyelv, ami összehozza a diákokat, megismerik más népek zenéit, kultúráját és szélesedik a látókörük. A zene segít abban is, hogy a diákok egyre magabiztosabban szerepeljenek a nyilvánosság előtt.

• Említette, hogy mindenképpen szerettek volna Comenius projektet csinálni. Mi volt a fő motiváció?

Néhány évvel ezelőtt a British Council támogatásával egy Manchester közeli iskolával építettünk ki partnerkapcsolatot. Az elnyert támogatás segítségével önrő nélkül utazhattunk mi oda és ők ide. Ezt a lehetőséget azért is értékeltük nagyon, mert azok a diákok is utazhattak, akik

anyagilag egyébként nem engedhetnék meg maguknak. Azt gondoljuk, hogy az esélyegyenlőségi dimenzió a Comenius projektekben is nagyon komolyan megjelenik, hiszen sok olyan diák kap lehetőséget, akinek a szülei nem tudnák megtéríteni az útiköltséget vagy a szállásköltséget. Ezért is örültem különösen, hogy sikerült elnyernünk a támogatást.

• Mi volt a legérdekesebb személyes, illetve szakmai élménye a projekttel kapcsolatban?

Ahogy beszélgettem a kollégákkal erről a témáról, az derült ki, hogy a személyes és szakmai élmények nagyon sokszor egybecsúsznak. Az első év végén készítettünk egy prezentációt a szülőknek, az iskolának, a többi gyerekeknek. Akkor fogalmazta meg egyik diákunk, hogy ezek az utazások mások, mint amikor valaki turistaként utazik: belülről látunk rá egy ország életére, kultúrájára, megnyílik a világ. Sokak számára a barcelonai záró est volt a legmeghatározóbb, amikor az egyes népek különböző táncait nézhettük meg. Természetesen egészen más hangulatú élményt jelentett az auschwitzi koncentrációs tábor meglátogatása. A gyerekek a látogatást megelőzően előadást hallhattak arról, hogy a zenének milyen szerepe volt a koncentrációs táborokban, szénrajzot készítettek arról, hogy mit idéz fel bennük ez a történelmi kor. Számomra a budapesti találkozó felejthetetlen élmény. Ez már a hatodik találkozó volt, sok diák és tanár ismert egymást, és remek volt a hangulat. Mindezek mellett igyekeztünk időt fordítani arra is, hogy a kollégákkal a tanításról és az iskolákról beszéljünk, és megosztottuk egymás tapasztalatait más projektekkal kapcsolatban is.

• Mi az a három dolog, amire a legbüszkébb, mit emelne ki?

Az egyik, amit már említettem, az esélyegyenlőségi dimenzió. Azt gondolom, hogy ez nagyon fontos szempont. Amire szintén nagyon büszkék vagyunk, az a saját gyerekeink fejlődése, teljesítménye. A nyelvtudásuk rohamosan javult, öröm volt látni, hogy nem csak az egyébként szorgalmasabban, jobban tanulók haladtak szépen, hanem azok is, akik kevésbé motiváltak az osztálytermi környezetben. A nyelvi fejlődés mellett a gyerekek nyitottsága, viselkedése is pozitív irányba változott, megtanultak prezentálni, előadni. A gyerekek felkészültsége folyamatosan kiemelkedő volt a projekt ideje alatt, dicséretet kaptak a Magyarországot bemutató prezí előadásért, valamint ének és tánc szerepléseik miatt. Azt is jó volt látni, ahogyan diákjaink viselkedtek a találkozókön, a tanárok és diákok egyaránt szerették őket közvetlenségükért.

• Mit tanácsol azok számára, akik pályázat benyújtását fontolgatják?

Ahhoz, hogy elnyerjük egy pályázatot, sok feladatot kell felvállalni az iskolai munka mellett, de azokat meg is kell tudni valósítani, méghozzá örömmel. Nem könnyű ezt az arányt megtalálni, viszont rengeteg élményt jelent részt venni egy ilyen együttműködésben. Az is fontos, hogy fel kell tudni vállalni azt, hogy nem minden annyira kiszámítható, mint a tanteremben. Rendkívül fontos, hogy jó projektcsapatot építsünk ki, hiszen ez jelenti a biztos alapot a projekt időtartama alatt.

HLAVATY ILDIKÓ

WIKI SZÓTÁR – nemzetközi pop-rock zenetörténet az 1950-es évektől 2000-ig >> www.ourvoices.eu

SONG BOOKLET a résztvevő országok által előadott népdalok kottáival, szövegeivel, kulturális háttérrel

HIMNUSZ a görög zenetanárok zenéjére a partnerországok által írt versszakokkal és közös refrénnel

Leonardo

Szakképzés

„Ezek a gyerekek nem fognak kiesni a képzésből”

Digitális növénygyűjtemény és motiváló dicséret

INTÉZMÉNY:

Toldi Miklós Élelmiszeripari Szakképző Iskola és Kollégium (Nagykőrös)

PROJEKT CÍME:

Gyakorlati kompetenciák a kertészetben a fenntartható fejlődés érdekében

KOORDINÁTOR:

Gavaldik Éva

11 dísznövénykertész és kertész tanuló Rostockban és környékén, 4 hetes szakmai gyakorlaton vett részt. A projekt koordinátora őszintén és teljes odaadással mesélt nekünk – nem csak múlt időben, mert a 2010-es, első projektjük óta folyamatosan pályáznak, és minden évben tanulnak valami újat, amit aztán be tudnak építeni a projektjeikbe.

• Mitől volt jobb ez a projektjük, mint az előzőek?

Az esélyegyenlőséget nagyon markánsan képviseltük és a gyakorlati helyeket a tanulók képességeihez szabtuk, amit azóta is fenntartunk. A kifejezetten gyenge képességű gyerekeket is megkerestük és biztattuk, hogy merjenek pályázni, és olyan munkahelyre küldtük őket, ahol nem haladja meg a képességeiket a munkavégzés, de természetesen rengeteget tanulhatnak belőle. Ezeken a gyakorlati helyeken pedagógiai végzettséggel rendelkező mentor tanárok is voltak. Ugyanakkor tehetséggondozás jelleggel a legjobb tanulóknak is felajánlottuk, hogy kiutazzanak, számukra olyan munkahelyet választottunk, ahol jobban kell németül is tudni, és sokkal több dolgot lehet tanulmányozni.

• Mint kísérő tanár, milyen főbb teendői voltak?

A gyerekek nagyon izgultak és féltek, ezért kísérőtanár társammal együtt senkit nem hagytunk magára, megkeleshettek minket bármilyen gondjukkal. Meglátogattuk

őket a munkahelyeiken, megnéztük, mit dolgoznak, és persze ellenőriztük, hogy pl. elindultak-e időben dolgozni, rendben tartják-e a szállásukat és környezetüket. Segítettünk beosztani a zsebpénzüket is. Én mindig megkérdezem, hogy szeretnék-e megkapni a kiutazáskor a teljes összeget, vagy hetente szeretnék hozzájutni, és ennek megfelelően járunk el. Orvoshoz visszük őket, ha szükséges, akár azért, mert valakit megcsípett egy darázs, allergiája van vagy éjszaka lebetegedett.

• Érezni a törődést minden szavában. Mi motiválja a munkája során?

Az, hogy látom a tanulóimon azt a fantasztikus fejlődést, amin keresztülmennek. Kimegy valaki egy bátortalan, kevésbé tájékozott gyerekként, és hazajön úgy, hogy végig tudta csinálni, ötleteket kapott, önbizalommal teli. Amikor elmeséli itthon a társainak az élményeit, felfigyelnek rá, és ettől ő kiemelkedik a többiek közül. Nagyon nagy nálunk a lemorzsolódás, de ezek a gyerekek biztos, hogy nem fognak kiesni a képzésből. Nekünk kiemelten fontos, hogy az induló osztályaink megmaradjanak, ehhez pedig ilyen élmények kellene, mert iskolai keretek között nagyon nehéz más, hasonló szintű tapasztalatszerzés biztosítása.

• Hogyan működtek együtt a fogadókörrel?

Ebben a projektben már nem közvetítő partner segítségével szereztünk munkahelyeket, mint korábban, hanem minden szervezési munkát mi bonyolítottunk le. Nagyon

nehéz volt. Azóta ezekkel a cégekkel hálózatot hoztunk létre, annak érdekében, hogy komolyabban tudjuk tartani a kapcsolatot és hatékonyabb munkát végezhetünk. Minden évben 2 személyes találkozót szervezünk. Az egyiket Németországban, ugyanis van ott egy német-magyar baráti társaság, akik a nyári rendezvényükre meghívják az éppen kint lévő csoportot, illetve a munkaadó cégeket. Itt iskolánk tanulói minden alkalommal bemutatnak német nyelven egy olyan projektet, amit idehaza a gyakorlati felkészítés keretében megcsináltak, és ezért a társaság elnöke dicséret oklevelet állít ki számukra. A másik találkozó pedig az itthoni záró konferencia, miután hazatértünk. Ide meghívjuk a munkaadó cégek képviselőit, illetve ebből a német-magyar baráti társaságból is ellátogat egy kisebb delegáció hozzánk. Itt a külföldi partnerek értékelik a munkánkat, mi pedig bemutatjuk a kinti tapasztalataikat, élményeket, és az iskola vezetésével kiegészülve, értékeljük a projektet, megbeszéljük a jövő évi feladatokat. A gyerekek prezentációt készítenek, amiért igazgatói dicséretet is kaphatnak, ha olyan minőségű. Folyamatosan próbáljuk motiválni őket és elismerni a munkájukat, ami rengeteget jelent nekik.

• Mekkora hangsúlyt fektetnek az értékelésre?

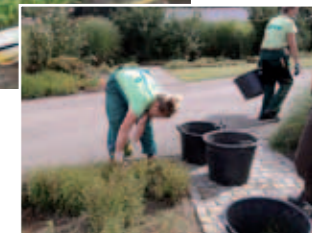
Többlépcsős értékelési rendszerünk van. Már a kiválasztásnál egy közel 300 kérdéses pszichológiai tesztet is kitöltenek a tanulók. Németországban egy hetes nyelvi felkészítésen vesznek részt, és a kinti nyelvtanár a kurzus elején és végén is értékeli a gyerekeket, amiről tanúsítványt kapnak. A gyakorlati munkavégzés félidejében minden munkahelyet végiglátogatunk, és a diákokkal

kitöltetünk egy ellenőrző lapot, hogy meggyőződjünk arról, hogy a tanultakat tényleg sikerült-e elsajátítaniuk. A válaszokat kiértékeljük, és ha úgy látjuk, hogy valami nincs rendben, akkor a munkaadókat és a mentortanárt megkérjük, hogy még egyszer, egy kicsit másképp vegye át az illetővel a kérdéses ismereteket. Amikor befejezzük a gyakorlatot, a munkáltatóval közösen ECVET értékelő lapot töltünk ki, és ez alapján kapják a gyerekek itthon a gyakorlati osztályzatot, ami a bizonyítványukba is bekerül. Ezt beletesszük az Europass mobilitási igazolványukba, így amikor mennek munkát keresni, ezt is megmutathatják. A külföldi gyakorlatot végző tanulók ebben az évben digitális gyűjteményt is készítettek, mindenki a saját munkahelyén lévő növényállományból. Ezt itthon bemutatták, a szaktanár pedig osztályzatot adott rá. Az értékelés tehát fontos része a munkánknak, de törekszünk arra, hogy a gyerekeknek ez pozitívumot jelentsen.

• Milyen terveik vannak a jövőre nézve?

Az összes eddigi, Leonardo programban részt vett diákunkat megpróbáljuk a közeljövőben egy találkozóra összehívni, hogy lássuk, ki hova jutott, milyen előnyt adott nekik a külföldi szakmai gyakorlat a munkavállalásnál. Egyébként egyre több partner keres meg bennünket, hogy szeretnék magyar gyakornokokat, de újításokon egyelőre nem gondolkodunk, szeretnénk következetesen és jó minőségben dolgozni.

BERKES BLANKA

Leonardo

Szakképzés

Magas- és útépitő gyakorlat Németországban

Egy többéves együttműködésnek köszönhetően, magasépítő, illetve útépitő- és fenntartó technikus tanulók háromhetes szakmai gyakorlaton vehetnek részt Németországban. A három hét intenzív munkával telik, de a diákokkal dolgozó mesterek gondoskodnak róla, hogy mégis a tanulás legyen az első. Pozsár Ágnessel, a projekt koordinátorával arról beszélgettünk, hogyan hat ez a diákok, tanárok és iskolai munkatársak életére, ambícióira.

● Hogyan ösztönözték a diákokat, hogy jelentkezzenek a külföldi szakmai gyakorlatra?

Az első évben szinte lepkéhálóval kellett fogni őket, a második évre nőtt az érdeklődés, az utóbbi időben pedig már tudják, mit jelent ez a lehetőség és jelentkeznek maguktól. Nagy húzóerőt képvisel ez a projekt: a fiatalok tudják, hogy az iskola szervezésében németországi szakmai gyakorlatot végezhetnek, ez vonzza őket, és jobb tanulmányi eredményeket érnek el, nekünk pedig könnyebb így motiválni a diákjainkat.

● Hogyan hatott a tanulók életére a projekt?

A németországi szálláshelyen több külföldi csoport is tartózkodott, így a diákjaink a mestereik mellett velük is találkoztak, ismerkedtek, és gyakran látom a Facebookon, hogy a mai napig van köztük kapcsolat, beszélgetnek, posztolnak egymásnak, ráadásul idegen nyelven!

Miután hazajöttünk, azt tapasztaltam, hogy a légkör az osztályban – amelynek fele vett részt a gyakorlaton – sokkal barátságosabbá vált, a gyerekek figyelni kezdtek egymásra, elfogadóbbak lettek, és azok, akik addig az osztály peremén voltak, bekerültek a „csapatba”.

● Változnak az elképzeléseik a jövőbeli karrierjükre vonatkozóan?

Sokukban felmerült, hogy szeretnének még külföldre menni tanulni, világot látni, dolgozni. Többségükben a szakmájuknak megfelelően helyezkedtek el vagy tanulnak tovább – ennek gyakran épp az ellenkezőjét tapasztaljuk, így ezt is a pályázat hatásának tulajdonítom.

● Hogyan vesznek részt a tanárok a projektben?

A csoportjainkat mindig elkíséri egy nyelvszakos tanár, aki a szakkifejezéseket, az élő szaknyelvet tudja átvenni és beépíteni az óráiba; továbbá egy, az adott szakmához tartozó tárgyakat oktató kolléga is a csoporttal tart. Ő a munkafolyamatokat, az eltérő megoldásokat tanulmányozza és emeli be a tananyagba. Nagyon érdekes látni, ahogy a magasépítő technikus diákjaink felfedeznek például olyan eszközöket – és a nevüket is megtanulják németül –, amelyeket itthon nem használunk. Én építészettörténetet is tanítok nekik, és a Németországban fotózott képek az óráimon is előkerülnek, amikor egy-egy adott témához érünk.

● Milyen hatással van a tanárok szakmai ambícióira, fejlődésére a projekt?

Mivel a németországi fogadóintézményünk, a Vitalis GmbH nem végez oktatási tevékenységet, arra nincs lehetőségünk, hogy tanárként megnézzük, hogyan tanítanak mások. Pedagógiai szempontból viszont, azáltal, hogy három héten keresztül folyamatosan körülvesz bennünket tizenöt-tizenhét gyerek, mégis rengeteget tanulunk. Látjuk, hogy nekik is vannak rossz napjaik, ahogy nekünk is, és megtanulunk egymáshoz idomulni. Ez az a tapasztalat, amelyet utána be tudok vinni az óráimra. Nagyobb türelemmel és empátiával tudok feléjük fordulni, mert odakint látom a mindennapjaikat, érzékelem, hogy miben mások a mai gyerekek, még ha nincs is köztünk akkora korkülönbség. Többet tudok meg róluik és így tanulom meg, hogyan lehet őket az órákon jobban megmozgatni.

● Hogyan kapcsolódnak be a projektbe azok az iskolai munkatársak, akik nem utaznak a csoporttal?

A tanárok élvezettel hallgatják egymás és a diákok élménybeszámolóit, sokan figyelik a Facebook csoportot, a munkablogot, emaileket írnak és kérdéseket tesznek fel az éppen kint tartózkodóknak. A tanárok közül sokan azonosulnak a projekttel, értik és érzik a lényegét, és nagyon fontos az igazgatónőnk, Tóth Katalin támogatása is, hiszen ő volt az, aki a legelső évben felvetette a pályázaton való részvétel ötletét, valamint azóta is aktív szervezője a kiutazásoknak.

● Partnerükkel nem most először indítottak közös projektet – hogyan fejlődik az együttműködés?

A Tempus Közalapítvány pályázatíró szemináriumainak egyikén láttam egyszer egy ábrát a pályázatok kezdetéről. Emlékszem az előadó magyarázatára, hogy a legtöbben belecsöppennek a pályázásba, először lesz egy „valamilyen” pályázatuk; a következő alkalommal már tudatosabban építkeznek, már mernek kérni a partnertől és így tovább. Pontosan ezt tapasztaljuk, ahogy a pályázataink évről-évre megújulnak ugyanazzal a fogadópartnerrel: először ők tettek egy ajánlatot, amit változtatás nélkül elfogadtunk, mostanra viszont már kialakult a kölcsönös kommunikáció a két intézmény között, a kéréseinket minden további nélkül tudjuk egyeztetni. A fogadópartner pontosan tudja, hogy nem külföldi munkásokat helyeznek ki hozzá, hanem diákokat, akik tanulni jönnek, és ezt a mesterek, akikkel a gyerekek dolgoznak, maximálisan szem előtt tartják.

● Ha adhatna valamilyen tanácsot azoknak az iskoláknak, tanároknak, akik még hezitálnak, mi volna az?

Azt tanácsolnám, merjenek pályázni és ne a többletmunkát lássák benne, ne azon gondolkodjanak, mennyi időt igényel a projekt megvalósítása, hanem azt tartsák szem előtt, milyen arccal jönnek majd haza a gyerekek, mennyi élményt fognak mesélni a többi diáknak. Meg fogja érni a fáradságot!

ARANY ANETT

INTÉZMÉNY:

Székesfehérvári Belvárosi I. István Középiskola Jáky József Tagintézménye

PROJEKT CÍME:

Korszerű magas- és útépitési feladatok Németországban

KOORDINÁTOR:

Tóth Katalin igazgató,
Pozsár Ágnes szakmai igazgatóhelyettes

www.facebook.com/LeonardoJaky2013

Leonardo

Szakképzés

Mentális betegség vagy fogyatékoság?

Megoldást keresnek a segítő szervezetek

INTÉZMÉNY:

Kézenfogva – Összefogás a Fogyatékosokért Alapítvány

PROJEKT CÍME:

Fogyatékos személyeknek szóló szolgáltatások adaptálása új felhasználók részére • Adapting services for persons with disabilities to new users

KOORDINÁTOR:

Kovács Éva

A pszichiátriai problémával küzdő betegeket az ENSZ egyezménye a fogyatékos emberek közé sorolja, ami kihívást jelent mind a fogyatékosokkal élővel foglalkozó, mind a mentális betegek számára szolgáltatást nyújtó szervezeteknek. A projekt célja az volt, hogy feltárják, hol tartanak ezen az adaptációs úton a részt vevő országokban politikailag, stratégiaileg, illetve szervezeti szinten, valamint bemutatassák, hogy milyen problémákkal szembesültek és milyen jó megoldásokkal találkoztak. A részletes és átfogó felméréseket követően több szektort érintő javaslatokat fogalmaztak meg, amit brüsszeli döntéshozókhöz is eljuttattak.

• Hogyan dolgoztak együtt a partnerek a projekt folyamán?

Olyan együttműködő feleket, szolgáltatókat kerestünk, akik az adott országban már eljutottak valameddig a vizsgált folyamatban, és szolgáltatást nyújtanak az adott célcsoport számára. Minden partner összegyűjtötte, hogy a saját országában mit tart jó gyakorlatnak. A kutatások, felmérések alapján közösen állítottuk össze a stratégiai állapotterképet, feltártuk a jellemző jogi hátteret, azt, hogy az egyezményt hogyan ratifikálta az adott ország, és milyen fokon érvényesíti a megfogalmazottakat a gyakorlatban. A találkozók fókuszpontjában többek között a szolgáltató szervezetek meglátogatása állt, ami része volt egy kölcsönös tanulási folyamatnak.

• A felmérések szerint Magyarország hol tart a többiekhez képest?

Nálunk jellemző, hogy a mentális betegekkel és a fogyatékos emberekkel foglalkozó szociális szolgáltatók nagyon erősen elválnak egymástól. Túlságosan a célcsoport mentén építi fel a rendszert a magyar jogszabály és így erősen specializált szolgáltatók jönnek létre, ahol specializált szakemberek dolgoznak. Egyes országokban ez nem válik szét ennyire, és jellemzőbb az átjárás a két szolgáltatási terület között. Abban azonban egységes a kép, hogy minden országban megjelennek a kettős diagnózisú emberek (azok a fogyatékos emberek, akik pszichiátriai diagnózist is kaptak) és a fogyatékos ellátásban szolgáltatást igénybe vevők mintegy 15-25%-a ebbe a csoportba tartozik. Kevés olyan ország van, beleértve Magyarországot is, ahol strukturálisan, képzési rendszerrel, jogszabályokkal támogatják a folyamatot – ez a problématerület szakmapolitikai szinten nem számít a fő témák közé. Egy-egy szolgáltató van, amelyik multidiszciplináris stábot állít fel, hogy legyen szakembere a pszichiátriai problémákkal küzdő emberek ellátására, illetve továbbképzést nyújt a dolgozói számára, de ez teljes mértékben a szervezetnek múlik, nem része még a továbbképzési rendszernek. Az derült ki a projektből, hogy a képzések megszervezése az egyik első fontos lépés lenne.

• Ajánlásokat fogalmaztak meg a különböző szektoroknak: szolgáltatóknak, döntéshozóknak, képzési intézmények számára. Milyen fontos javaslatot emelne ki?

A speciális szakemberképzések beindítása mellett az is fontos, hogy hogyan lehet a multidiszciplináris teameket tovább erősíteni, és több tudományterület felől érkező tudás alapján felépíteni a szolgáltatást, hogy ne kelljen például egy pszichiáter főorvost foglalkoztatni a fogyatékos embereket kiszolgáló szervezetnél. Fontos megállapítás még, hogy az ilyen, több célcsoporttal foglalkozó, szélesebb körű képzettséget és szakemberállományt igénylő intézmény működtetése komoly pénzügyi kérdéseket vet fel. A projektfinanszírozásból működő szervezeteknél a fenntarthatóság jelenleg komoly problémát jelent.

• Kimagasló volt, mennyi projekteredmény és dokumentum született, amelyeket el is juttattak az érintettekhez. Milyen tanácsot adnának a többi pályázónak a disszeminációval kapcsolatban?

A mi projektünk célja egy nagyobb lélegzetű stratégiai dokumentum létrehozása volt, és hogy a szakmapolitikai tervezéshez biztosítson ajánlásokat. Ennek köszönhető a sok „projektermék” elkészítése. Ugyanakkor nagyon fontos szerepet játszott a partnerek kiválasztása. Olyan szervezetek vettek részt, akik a saját országukban a szolgáltatói munkán túl szakmapolitikai, tervezési folyamatokban is részt tudnak venni. Fontos szempont volt, hogy nemzetközi szinten is régóta aktív, európai ernyőszervezetek tagjaiként működő intézmények fogtak itt össze.

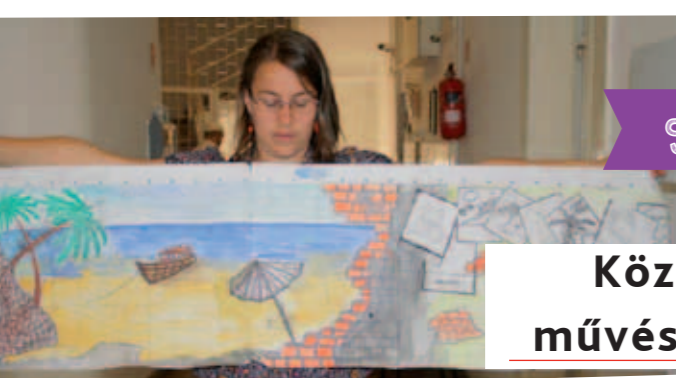
Nagyon jól működött a projektmenedzsment is a francia partnernek köszönhetően, akik elkötelezett stratégiai gondolkodással vitték végig a projektet. A disszemináció területén jól működött, hogy minden partner annyit és úgy vállalt be, hogy meg is tudja valósítani – volt, aki többet, volt aki kevesebbet. A brüsszeli megjelenés is a partnerségnek köszönhető, mivel az egyik partnerünk, az EASPD (European Association of Service Providers for Persons with Disabilities), brüsszeli központtal működik és megfelelő kapcsolatokkal rendelkezik.

• Mi volt a legérdekesebb a projektben?

Nagyon tetszett a szolgáltató szervezetek meglátogatása, például a lengyel intézmény működése és a projektben felvetett probléma iránti elkötelezettsége. A walesi szervezetnél (Learning Disability Wales) nagyon érdekesnek találtam, hogy mennyire bevonják a fiatal önkénteseket a fogyatékos fiatalokkal folyó munkába, lehetőséget teremtve arra, hogy a mindennapokban is találkozzanak, barátságot kössenek egymással. Nagyon tetszett a Nagy-Britanniában már hagyományosan jól működő gyakorlat is, ahogyan partnerként dolgoznak együtt fogyatékos és nem fogyatékos emberek a mindennapokban, közösen tevékenykednek egy közös célért és nem csak kívülállóként dolgozik a szakember a kliensért. Ez az inspiráló partnerségi szemlélet mindenhol megjelenik – a környezetükben, a mindennapjaikban, a szokásaikban.

SZABÓ ADRIENN

grundtvig

Felnőtt tanulás

Közösségteremtés művészeti alkotásokkal

INTÉZMÉNY:

Pécsi Szín-Tér

PROJEKT CÍME:

New way to social skills •
Új utak a szociális készségek
fejlesztéséhez

KOORDINÁTOR:

Pintér Géza

Különleges falfestményt is készítettek abban a projektben, amely több éves börtönszínházi és úgynevezett „murales” tevékenységek találkozásából született.

A közös munka során a maradandó művészeti érték teremtése és a közösségi alkotás fontossága egyaránt jelen volt, mint személyiségfejlesztő erő. Ez a kettősség adta a projekt jelentőségét.

• Mit jelent a „murales”?

A kifejezés Dél-Amerika spanyol nyelvterületeiről származik, de ma már más nyelvekben, például az angolban is használatos fogalom. A jelentése a graffitihez hasonló falfestmény, azzal a különbséggel, hogy nem egy ember készíti, hanem közösségi alkotómunka eredményeként születik meg. Ebben a projektben azért is használtuk ezt a fogalmat következetesen, mert az egyesület egyik vezetője, Katona Krisztina dél-amerikai tanulmányai során ismerkedett meg ezzel a műfajjal, s ezek a szellemi gyökerek fontosak maradtak a későbbiek során is. Művészpédagógusok szerte a világon gyakran használják ugyanezt a technikát kimondottan közösségfejlesztő céllal hátrányos helyzetű fiatalok körében.

• Hogyan találkozik a falfestés a színházzal a börtön falain belül?

A Pécsi Szín-Tér Egyesület 2007 óta foglalkozik kulturális tevékenységgel a Pécsi Fiatakorúak Börtönében, első-

sorban közösségi falfestés keretében. 2013-ban ebben a projektben született az első falfestmény a Pécsi Előzetes Felnőtt Elítélt Börtön udvarán, amelyet egy színházi performance is kísért. Ez a találkozás annak köszönhető, hogy a projektben az egyesület munkacsoportja kiegészült helyi színház-pedagógiai szakemberekkel, így nagyszabású és magas színvonalú eredmény születhetett a szociális közösségi művészet terén. 2014-ben Kecskeméten jött létre ismét murales program, amely szintén egyedülállónak mondható, mivel a résztvevők női fogvatartottak voltak.

• Mennyire voltak együttműködőek a hazai büntetés-végrehajtási intézmények?

Kifejezetten nyitottak voltak a börtönszínházi kezdeményezésre, de persze csakis az intézettel szembeni következetes lojalitás mellett. A börtönöknek érdekében áll az olyan civil kezdeményezések befogadása, amelyek költségmentesen segítik az ottani munkát és a fogvatartottak szabadidejének lekötését. A börtönnevelők megfigyelései alapján összességében azt mondhatjuk, hogy a börtönszínházi tevékenység csökkenti az intézeten belüli erőszakos cselekedetek számát.

• Mit gondol, milyen szerepet tölt be a projekt a fogvatartottak társadalmi integrációjában?

A női fogvatartottak esetében például megfigyelhető, hogy az elveszett női identitás újra megtalálása kapott hangsúlyt. A felnőtt férfi előzetes fogvatartottak körében

pedig az egyéni érdekeket meghaladó, alkotó jellegű közösségi élmény jutott érvényre, amit a legnehezebb kialakítani egy börtönben. Azt gondolom, ezek a későbbi reintegráció alappillérei lehetnek.

• Milyen visszajelzést kaptak a projektben részt vevő fogvatartottaktól? Mik voltak a legpozitívabb hozadékok számukra?

A felnőtt elítéltek esetében a közel fél éves csoportos munkát egy intenzívebb másfél hónap, majd egy teljesen intenzív (napi 6-8 órás munkát jelentő) két hét zárta le. Ezt követően nem volt közvetlen folytatás, ezért nagy űrt és hiányt hagytunk a résztvevőkben, akik arról számoltak be, hogy a börtönbeli semmittevés így sokkal elviselhetetlenebbé vált. Ebből is kiderült számunkra, hogy a büntetés-végrehajtás javító szerepe a tevékenységben, a munkában, játékban, alkotásban, vagyis a szabadidő lekötöttségében rejlik, s nem kényelmi vagy fegyelemszabályozási szempontokban. A nem elnyomó, hanem alkotó jellegű közösségteremtés nélkülözhetetlen elem a börtönök javító-nevelő funkciójában.

• Mikor válik érezhetővé a projekt hatása? Tudják mérni vagy vizsgálni a hatásokat?

Nincsenek pontos eszközök, hogy statisztikát vezessünk a börtönszínházban résztvevők börtönelhagyás utáni visszaeséséről vagy sikeres társadalmi integrációjáról. A személyes tapasztalatok és eddigi példák azt mutatják, hogy a résztvevők többsége megtalálta a helyét a társadalomban, s a börtönszínház kimondottan pozitív

élményt jelentett a számukra. Azonban soha nem tudhatjuk meg biztosan, hogy ez másként alakult volna-e az adott foglalkozás hiányában.

• Hoz-e újat a hazai szakmai környezetbe egy ehhez hasonló nemzetközi együttműködés?

Ma már egyre elterjedtebb a börtönszínházi tevékenység a hazai intézetekben. A pályázat szorosan kapcsolódott korábbi Grundtvig börtönszínházi projektekhez, ám ebben az esetben nem művészeti szervezetek, hanem büntetés-végrehajtási intézetek és civil egyesületek nemzetközi összefogása és együttműködése valósult meg. Jónak tartom, ha a civil környezetben megvalósított eredményes csapatmunka hatni tud az intézményi, egymásra épülő, hierarchikus együttműködési modellekre.

• A sikeres projektnek lesz-e folytatása?

A projektnek van folytatása. Szervezeti szinten újabb murales projektek folyamatosan zajlanak, míg a börtönszínház egész Magyarországon elterjedőben van, ami egy döbbenetes változás szinte néhány év leforgása alatt. Ez a folyamat világjelenség, s hazánkba is vélhetően több csatornán keresztül szűrődött be. Míg 6-7 évvel ezelőtt kuriózumnak, lehetetlen vállalkozásnak tűnt, addig ma már itthon is lassan kezd „divattá válni” a börtönszínház.

PINTÉR GÉZA ÉS VÁRTERÉSZ FLÓRA

Impresszum

Főszerkesztő:

Kardos Anita
Győrpál Zsuzsanna

Szerzők:

Arany Anett
Berkes Blanka
Fintáné Hidy Réka
Hlavatý Ildikó
Nagy-Sinkó Zsófia
Pintér Géza
Szabó Adrienn
Szabó Csilla
Várterész Flóra

Kiadványszerkesztő:

Baukó Bernadett

Kiadja:

a Tempus Közalapítvány

A kiadásért felel:

Tordai Péter igazgató

Kiadványunk megjelenését az Emberi Erőforrások Minisztériuma és az Európai Bizottság támogatta.

A kiadványban megjelentek nem szükségszerűen tükrözik az Emberi Erőforrások Minisztériuma és az Európai Bizottság álláspontját.

Tempus Közalapítvány

1077 Budapest,
Kéthly Anna tér 1.

Postacím:

1438 Budapest 70., pf. 508.

Infóvonal: +36 1 237 1320

e-mail: info@tpf.hu

web: www.tka.hu

A **NEMZETKÖZI EGYÜTTMŰKÖDÉSI KULTÚRÁÉRT NÍVÓDÍJAT** olyan köznevelési, szakképzési és felnőtt tanulással foglalkozó intézmények kaphatják meg, amelyek az Európai Unió oktatási és képzési együttműködéseket támogató programja keretében valósultak meg. A kiadványban bemutatott projektek a 2007-2013 közötti Egész életen át tartó tanulás programban nyertek támogatást, amelyet a 2014-2020 közötti időszakban az Erasmus+ program vált fel. Az új uniós együttműködési program is számos lehetőséget kínál a nemzetközi tapasztalatszerzésre, az eszmecserére és az egymástól való tanulásra az oktatás minden szintjén.

További információ:

www.erasmusplusz.hu

www.tka.hu

Erasmus+

